

2007. december 12., szerda

P6_TA(2007)0606

A halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezése

Az Európai Parlament 2007. december 12-i jogalkotási állásfoglalása a halászati és akvakultúra-termékek ágazata piacának közös szervezéséről (2007/2109(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, 1999. december 17-i 104/2000/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
  - tekintettel a Bizottságnak a 104/2000/EK rendelet végrehajtásáról szóló, a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, 2006. szeptember 29-i jelentésére (COM(2006)0558),
  - tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett „Az Európai Unióban a halászati termékek jövője: felelősség, partnerség és versenyképesség” című közleményről szóló, 1998. június 19-i állásfoglalására ⁽²⁾,
  - tekintettel az Európai Unióban a haltermék-konzerváló iparágáról és az akvakultúráról szóló, 1998. június 19-i állásfoglalására ⁽³⁾,
  - tekintettel a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatáról szóló, 1999. december 2-i álláspontjára ⁽⁴⁾,
  - tekintettel a halfeldolgozó iparágáról szóló, 2002. március 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
  - tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, a halászati iparág gazdasági helyzetének javításáról szóló, 2006. március 9-i közleményére (COM(2006)0103),
  - tekintettel a halászati iparág gazdasági helyzetének javításáról szóló, 2006. szeptember 28-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
  - tekintettel a Halászati Bizottság 104/2000/EK rendelet alkalmazásáról szóló, 2007. június 5-i munkadokumentumára ⁽⁷⁾,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A6-0467/2007),
- A. megerősítve a halászati ágazatnak számos tagállam és maga az EU társadalmi-gazdasági helyzete, rendszeres halellátása, valamint élelmiszer-egyensúlya vonatkozásában meglévő stratégiai jelentőségét; emlékeztetve arra, hogy a halászati ágazat létfontosságú szerepet játszik a gazdasági és társadalmi kohézió tekintetében a part menti közösségek fejlődésének fellendítésében, a gazdasági tevékenység és a munkahelyek megőrzésében és megteremtésében különösen a hátrányos helyzetű régiókban és közösségekben, továbbá a helyi kulturális hagyományok megőrzésében;
- B. mivel 1970-ben a halászati termékek piacának közös szervezése volt a közös halászati politika elsőként létrehozandó eleme, és azóta – a strukturális politikával, a halászati erőforrások megőrzésével és a harmadik országokkal meglévő kapcsolatokkal együtt – a közös halászati politika négy pillérének egyikévé vált;
- C. mivel a halászati termékek piacának közös szervezését illetően két jelentős felülvizsgálatra került sor: először 1981-ben – csökkentve a visszaengedések mértékét és támogatást vezetve be az átvitelekre –, másodszer pedig 2000-ben, jelentős mértékben ellenezve a visszaengedéseket és megerősítve a termelői szervezetek szerepét a termelésirányításban és a piaci intervencióban;
- D. mivel a halászati és akvakultúra-termékek piaca közös szervezésének – még mindig megvalósulatlan – alapvető célja a stabil piacok biztosítása a halászati termékek vonatkozásában és a tisztességes jövedelem garantálása a termelők számára;

⁽¹⁾ HL L 17., 2000.1.21., 22. o.

⁽²⁾ HL C 210., 1998.7.6., 292. o.

⁽³⁾ HL C 210., 1998.7.6., 295. o.

⁽⁴⁾ HL C 194., 2000.7.11., 87. o.

⁽⁵⁾ HL C 47. E, 2003.2.27., 601. o.

⁽⁶⁾ HL C 306. E., 2006.12.15., 417. o.

⁽⁷⁾ http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/organes/pech/pech_20070627_0900.htm.

2007. december 12., szerda

- E. mivel a halászati termékek piaca közös szervezésének választ kell adnia a forgalmazás, az értékesítés, a feldolgozás, az árak és a fogyasztói szokások tekintetében erőteljes szerkezeti egyenlőtlenségekkel jellemzett piac számára;
- F. mivel a halak esetében a tagállamok által általánosságban alkalmazott jelenlegi, kikiáltással történő első értékesítési rendszer igen kedvezőtlen a termelők számára, akik mintegy tízszer kevesebbet keresnek az árun, mint a végső forgalmazók;
- G. mivel a halászati termékek piacának közös szervezése számos, az ártámogatásra vonatkozó piaci intervenció mechanizmust hozott létre, továbbá szabályozta a halkínálatot, hogy a kínálat koncentrációját termelői szervezetek létrehozásának támogatásán keresztül mozgósítsák elő, amely szervezeteknek a piaci intervencióban játszott szerepe annak ellenére megerősödött, hogy ezt az intézkedést nem kísérte a szükséges pénzügyi támogatás;
- H. mivel a kétoldalú kereskedelmi megállapodások és az EU halfeldolgozó iparának ellátása céljából egy, a harmadik országokkal folytatott kereskedelemmel kapcsolatos rendszer bevezetése a közösségi preferencia megkérdőjelezését, valamint a közösségi termékeket érintő, kiélezettebb versenyt eredményezett, ami közvetlen hatással volt az ágazat bevételeire;
- I. mivel a piac közös szervezésének eszközeit fokozatosan módosították, és veszítettek jelentőségükből a közös halászati politika többi pillérével és prioritásával – például a halállományok megőrzésével és a közös halászati politika egyik legfőbb céljává lett halászati tevékenység csökkentésével – szemben;
- J. mivel a halászati termékek piacának közös szervezése nem járult hozzá kellő mértékben az első értékesítési pontnál történő áremeléshez és az értéklánc mentén a hozzáadott érték megoszlásának javításához sem a halászati ágazatban, amelyben – a már meglévő nagyobb forgalmazók mellett – az értékesítésben részt vevő bevásárlóközpontok egyre fontosabb szerepet játszanak;
- K. mivel a halértékesítés első pontján történő árképzési folyamat megakadályozta, hogy a termelési költségtényezők ingadozásai kihassanak a halárakra;
- L. mivel az értékesítés első pontjánál alkalmazott átlagárak 2000 óta stagnálnak, illetve csökkennek, ami azonban nem tükröződik ésszerűen a friss hal végfogyasztói árának csökkenésében, sőt, ezek az árak inkább folyamatosan emelkednek;
- M. mivel az EMOGA végrehajtási jelentése szerint 1974 és 2005 között a reálkiadások összege épphogy csak 550 000 000 euró alatt volt, így az éves átlag 17 000 000 euró volt, más szóval igencsak szerény költségvetés állt rendelkezésre az EK-Szerződés 33. cikkében megállapított célok teljesítésére;
- N. mivel a Bizottság említett 2006. szeptember 29-i jelentésének 5. pontjában elismeri, hogy nehéz összeegyeztetni a halászati termékek piaca közös szervezésének új prioritásait a céljaival – mint amilyen például a jövedelmeknek a Szerződés 33. cikkében említett garانتálása –, különösen hangsúlyozva, hogy „a piaci árak nem követték a termelési költségek alakulását”;
- O. mivel a Parlament említett, 2006. szeptember 28-i állásfoglalásában arra a következtetésre jutott, hogy a halászati termékek piacának jelenlegi közös szervezésében a versenyképesség javítása tekintetében rejlő lehetőségeket nem használták ki kellőképpen;
- P. mivel a Parlament említett, 1999. december 2-i állásfoglalásában a piaci intervenció mechanizmusok végrehajtása vonatkozásában kedvezőbb feltételeket javasolt, különösen a visszaengedések és a termelői szervezetek részére nyújtott pénzügyi támogatás tekintetében, de mivel ezeket a javaslatokat a Tanács figyelmen kívül hagyta;
- Q. mivel az ágazat jelenleg – a belső termelés kárára – egyre jobban az importra hagyatkozik;

2007. december 12., szerda

- R. tekintettel a halfehérjék tekintetében fennálló élelmiszerhiányra és a fogyasztói szükségletek importtól való jelenlegi függésére egy olyan időszakban, amikor a közösségi termelés folyamatosan csökken, a világtermelés pedig továbbra is nő;
- S. mivel a Bizottság elismerte, hogy már megengedte, hogy olyan termékeket hozzanak forgalomba a közösségi piacon, amelyek nem felelnek meg az EU-ban megállapított minimumméreteknek, különösen a fagyasztott termékekre vonatkozó forgalmazási szabályok végrehajtása kudarcának köszönhetően;
- T. mivel a Bizottság a fent említett 2006. március 9-i közleményében hangsúlyozza a 104/2000/EK rendelet felülvizsgálatának szükségességét;
- U. mivel a Parlament fent említett 2006. szeptember 28-i állásfoglalásában sürgősséggel javasolja a halászati termékek piaca közös szervezésének felülvizsgálatát az értékesítés első pontjánál érvényes magasabb árak biztosításához való hozzájárulásának fokozása és az ágazatban a hozzáadott érték jobb megosztása céljából;
1. üdvözli a Bizottság döntését, hogy elvégzi a halászati és akvakultúra-termékek piaca jelenlegi közös szervezésének mélyreható értékelését, de sajnálja a 104/2000/EK rendelet 41. cikke rendelkezései értelmében benyújtott értékesítési jelentés csaknem egyéves késését;
  2. úgy véli, hogy sürgősen el kell végezni a halászati termékek piaca közös szervezésének messzemenő felülvizsgálatát az ágazatban a jövedelmek garantálásához, a piaci stabilitás biztosításához, a halászati termékek forgalmazásának javításához, valamint a keletkezett hozzáadott érték növeléséhez való hozzájárulásának fokozása érdekében;
  3. felhívja a Bizottságot, hogy az ezen állásfoglalásban szereplő javaslatok figyelembe vételével a lehető leghamarabb nyújtson be az iránymutatásokról szóló közleményt és a halászati termékek piaca közös szervezésének felülvizsgálatáról szóló javaslatot;
  4. hangsúlyozza, hogy a halászati termékek piaca közös szervezésének felülvizsgálati folyamatába – főként a jelenlegi értékelési időszak során – be kell vonni az ágazat főbb gazdasági szereplőit, különösen a halászokat és szervezeteiket;
  5. hangsúlyozza, hogy a halászati termékek piaca közös szervezésének az ágazathoz való hozzájárulása – különösen a 2000. évi felülvizsgálat óta – csökkent; úgy véli, hogy e tendencia – különösen a pénzügyi források jelentős megerősítése révén történő – megfordítása a halászati termékek piaca közös szervezése jövőbeli felülvizsgálatának egyik fő célja kell, hogy legyen, lehetővé téve ezzel, hogy a Szerződésben megállapított célok teljesítése érdekében garantálja a megfelelő szintű közösségi finanszírozást a halászati ágazat igényei számára;
  6. megállapítja, hogy a meglévő intervenciók mechanizmusokat magas szintű koncentráció jellemzi, és felhívja a Bizottságot, hogy határozza meg, hogy ezek-e a legmegfelelőbb mechanizmusok, valamint hogy ezek eléggé rugalmasak-e ahhoz, hogy megfeleljenek a tagállamokban meglévő termelési, illetve forgalmazási struktúrák igényeinek a halforgalmazás javítása és a gyártók számára tisztességes jövedelem biztosítása céljából;
  7. ezzel kapcsolatban felhívja a Bizottságot annak meghatározására, hogy a 104/2000/EK rendelet különböző mellékleteiben szereplő termékek – különösen az átvitel és a független visszaengedések tekintetében – a legmegfelelőbbek-e és hogy nem kellene-e módosítani és kiszélesíteni a listát;
  8. úgy véli, hogy a tonhalra vonatkozó kompenzációs kifizetést ki kell terjeszteni, és emlékeztet a fent említett, 1998. június 19-i állásfoglalásában e tekintetben tett javaslatokra; felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be kompenzációs kifizetést az említett állásfoglalása 14. pontjának b) alpontjában javasolta;
  9. hangsúlyozza a csomagolás és a pontos fogyasztói tájékoztatás fontosságát, mivel ezek növelik a halászati termékek minőségét és hozzáadott értékét; úgy véli, hogy – különösen a behozott termékek vonatkozásában – gondosan meg kell vizsgálni és ellenőrizni kell a kereskedelmi megjelöléseket annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztókat nem tévesztik meg;

2007. december 12., szerda

10. sürgeti a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a halászati termékek ökológiai tanúsításának folyamatát, amely alapvető fontosságú a gazdasági szereplők közötti egészséges és tisztességes verseny megvalósítása érdekében az EU-n belül és azon kívül;
11. hangsúlyozza, hogy a strukturális alapoknak hozzá kell járulniuk a termelőknek a termeléssel, illetve a forgalmazással összefüggésben nyújtandó – a hűtésre, feldolgozásra, szállításra és forgalmazásra, illetve terjesztésre szánt egységekre kiterjedő – támogatási infrastruktúrák korszerűsítéséhez és létrehozásához;
12. hangsúlyozza, hogy az intervenciók mechanizmusoknak figyelembe kell venniük a halászati termékek romlékony természetét;
13. felszólít arra, hogy nagyobb mértékben támogassák a hal fedélzeten történő kezelésének javítását, főként a hűtő- és csomagolórendszerekbe történő befektetéssel és a fedélzeti egészség és biztonság javításával;
14. hangsúlyozza, hogy meg kell őrizni és meg kell erősíteni a kínálatkoncentráció előmozdítására irányuló – elsősorban a pénzügyi – támogatási mechanizmusokat és eszközöket, különösen a termelői szervezetek létrehozásának tényleges támogatásán és finanszírozásán keresztül, továbbá mindenekelőtt a kisipari jellegű part menti és hagyományos halászatok számára a 104/2000/EK rendeletnek megfelelő elismerés alapján;
15. úgy véli, hogy az operatív programoknak megfelelő pénzügyi támogatás révén biztosítaniuk kell annak lehetőségét, hogy a termelői szervezetek közvetlenül forgalmazhassák termékeiket, termelésük értéke növelésének és a halászati termékek hozzáadott értéke fokozásának eszközeként; felszólít ennél fogva a 104/2000/EK rendelet 5. cikkének módosítására, amint azt a fent említett, 1999. december 2-i állásfoglalás javasolta;
16. újfólag megerősíti, hogy a közösségi költségvetésben fenn kell tartani a termelői szervezeteknek nyújtott támogatás közvetlen hozzáférhetőségét, mindeközben pedig a tagállamok részéről meg kell nyitni az operatív programok támogatását biztosító kiegészítő támogatások lehetőségét, amint azt az 1999. december 2-i állásfoglalás javasolta; felszólít ezzel kapcsolatban a 104/2000/EK rendelet 10. cikkének módosítására;
17. szükségesnek tartja egy, a halászati termékek piaca közös szervezésének 2000. évi felülvizsgálatában bevezetett és a fent említett, 2006. szeptember 29-i jelentés 4. következtetésében említett szakmaközi szervezetek létrehozására irányuló opció kudarcának okaira vonatkozó tanulmány elkészítését;
18. támogatja az EU-ban a halászati termékekre vonatkozó, az ágazat valamennyi szereplőjére kiterjedő magatartási kódex bevezetésére irányuló kezdeményezést, azzal a céllal, hogy a hozzáadott érték tisztességes megosztásának és a teljes értékláncban való forgalmazási szabályok biztosítása érdekében önkéntes szabályokat határozzanak meg;
19. a helyi termékek hozzáadott értékének fokozása és a helyi fejlődés előmozdítása érdekében hangsúlyozza a származási piacok és a különleges minőségű, hagyományos termékek piaci létrehozásának fontosságát, amelyeket támogatni kell vásárokon, a kiskereskedelemben és a vendéglátóiparban;
20. ajánlja, hogy a Bizottság értékelje a harmadik országokkal meglévő kapcsolatok következményeit és különösen a behozataloknak az értékesítés első pontján alkalmazott árakra gyakorolt hatását; felhívja a Bizottságot, hogy a külkereskedelmi kapcsolatok értékelésében alkalmazzon szilárdabb irányvonalat, főleg a 104/2000/EK rendelet 30. cikkében említett WTO védintézkedési mechanizmusok beindításakor annak érdekében, hogy a Szerződés 33. cikkében szereplő célok ne sérüljenek;
21. létfontosságúnak tartja annak biztosítását, hogy a belső piacon értékesített, behozott halászati termékekre ugyanazokat a szabályokat és követelményeket alkalmazzák, mint amelyeket a közösségi halászati termékekre alkalmaznak, például a címkézés, a higiéniai és egészségügyi szabályok vagy a közösségi termékek vonatkozásában engedélyezett legkisebb méret alatti halászati termékek közösségi piacra való beengedésének tilalma tekintetében;
22. alapvető fontosságúnak tartja a halászati termékek piacának közös szervezésére vonatkozó finanszírozás megerősítését annak jövőbeli felülvizsgálatakor;
23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.